

ת"פ 25156/06/18 - מדינת ישראל נגד איתי קרטה, אביה קרטה, קמביו וולוטה בע"מ חברות

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 25156-06-18 מדינת ישראל נ' קרטה ואח'

בפני כב' השופט רון סוקול, סגן נשיא

מדינת ישראל המאשימה

ע"י עו"ד י' גדנקן מפרקליטות ת"א מיסוי וכלכלה

נגד

הנאשמים

1. איתי קרטה

ע"י ב"כ עו"ד א' רן ועו"ד ה' תירוש

2. אביה קרטה

ע"י ב"כ עו"ד ט' אבריאלי

3. קמביו וולוטה בע"מ חברות

החלטה

(בקשות מס' 27 ו-29)

1. כנגד הנאשם, איתי קראה, וכנגד אביה קרטה הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות שונות הנוגעות להפעלת עסק של מתן שירותי אשראי. בין אלו נכללו עבירות של מתן תצהיר שקר, עבירה לפי סעיף 239 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, קבלת דבר במרמה, עבירה לפי סעיף 415 לחוק העונשין, עשיית פעולה ברכוש אסור, ריבוי עבירות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000, ומסירת מידע כוזב, עבירה לפי סעיף 3(ב)(1) לחוק איסור הלבנת הון.

בין יתר טענות ההגנה שהעלה הנאשם, נכללה הטענה בדבר "אכיפה בררנית", כלומר טענה ל"הגנה מן הצדק".

2. בבקשה המונחת להכרעתי כעת, עותר הנאשם להורות למאשימה למסור לו מסמכים ומידע. הבקשה הוגשה על פי סעיפים 108 ו-149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982. בבקשה עותר הנאשם לקבלת מסמכים וחומרי חקירה הדרושים לו להגנתו, ובמיוחד להוכחת הטענה בדבר אכיפה בררנית. בבקשה נטען כי במהלך שמיעת הראיות בתיק, התבררו לנאשם עובדות חדשות על חקירות שנערכו ועל מסמכים שצפוי כי יהיו בידי המאשימה. עוד נטען, כי הנאשם הגיש בקשה על פי חוק חופש המידע, תשנ"ח - 1998, וקיבל מידע בדבר 11 תיקים שבהם הוגשו כתבי אישום בנסיבות דומות בהם הועמדו לדין נותני שירותי אשראי בעבירה לפי סעיף 11(ב) לחוק, שהיא עבירה קלה מהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום. על כן דרוש לנאשם, לטענתו, מידע נוסף לגבי אישומים אלו.

3. בטרם אתייחס לבקשות הפרטניות, אקדים ואזכיר מושכלת יסוד בנוגע לזכותו של נאשם לקבלת מידע להוכחת טענת אכיפה בררנית. בבג"צ 4922/19 נה נ. מדינת ישראל (9/12/2019), שרטט בית המשפט את המסלולים השונים העומדים לנאשם המבקש לקבל מידע ומסמכים להוכחת טענות בדבר אכיפה בררנית. מסלול לפי חוק חופש המידע

ועתירה למימוש הזכות לקבלת המידע; מסלול משפטי במסגרת ההליך הפלילי, הכולל בקשות לעיין בחומר חקירה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי ובקשות לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי; מסלול מינהלי הנסמך על זכות העיון הפרטית; זכות עיון הנגזרת מזכות הטיעון במשפט המינהלי; וזכות העיון של החשוד על פי הנחיות היועץ המשפטי לממשלה.

4. כאשר מוגשת בקשה בגדרו של ההליך פלילי, כמו הבקשה המונחת להכרעה כעת, אין די בכך שהנאשם יטען לאכיפה בררנית. הלכה היא כי על הנאשם מוטל הנטל להציג תשתית ראשונית לביסוס הטענה (ראו ע"מ 1786/12 ג'וליאני נ' מדינת ישראל (20/11/2013)).

בבג"צ 4922/19 הנ"ל, מציין בית המשפט בפסקה 28:

על פי חוק חופש המידע, מבקש המידע לא נדרש להניח כל תשתית ראייתית לבקשתו. אך בהליך הפלילי, לא די לנאשם להגות את מילת הקסם "אכיפה בררנית" על מנת לפתוח את פתח מערת המידע. דווקא נוכח הנפקות של קבלת טענה לאכיפה בררנית, עד כדי אפשרות לביטול כתב האישום, נדרש בית המשפט "לסנן" טענות אלה גם בשלב הגילוי, שאם לא כן, אין לדבר סוף.

ובהמשך, בפסקה 29:

השורה התחתונה היא, שהנטל הראשוני לצורך קבלת מידע ומסמכים לשם העלאת טענה לאכיפה בררנית מוטל על הנאשם. אין להפוך את היוצרות, באופן שהליכי הגילוי והעיון ישמשו בסיס להנחת התשתית הראייתית הראשונית בבחינת "נעשה ונשמע" - נקבל את המידע והמסמכים מתוך תקווה כי מהם תצמח התשתית הנדרשת להגנה מן הצדק.

5. נטל זה משתנה על נסיבותיו של כל מקרה ומקרה ויותאם לעובדות הרלוונטיות בכל הליך. במקרה הנוכחי הטענה לאכיפה בררנית אינה כי אחרים שנהגו כמו הנטען בכתב האישום לא הועמדו לדין, אלא כי הועמדו לדין בעבירה קלה יותר לפי סעיף 11ב לחוק איסור הלבנת הון (שבינתיים בוטל). סעיף זה קבע:

(א) נותן שירותי מטבע העושה אחד מאלה, דינו - מאסר שנה או קנס בשיעור פי שלושה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין;

(1) עוסק במתן שירותי מטבע בלא רישום במרשם בניגוד להוראות סעיפים 11ג ו-11ו(ה);
(1א) מוסר פרטים כוזבים בבקשה לרישום נותן רישומי מטבע לפי סעיף 11ד או בהודעה לרשם לפי סעיף 11ו(א) עד (ג);

(2) לא נותן הודעה בכתב לרשם כנדרש לפי סעיף 11ו(א) עד (ג).

עמוד 2

אין טענה למדיניות של התביעה שלא לאכוף את הדין, אלא לאכיפה הנסמכת על הוראת חוק אחרת ומקלה יותר. כדי להצליח בטענתם של הנאשמים להרים את הנטל ולשכנע כי הנסיבות באותם מקרים היו זהות למקרה הנוכחי, ולשכנע כי באותם מקרים היו ראיות לביסוס יסודות העבירות שבהן הועמדו הנאשמים לדין.

6. איני סבור כי הנאשמים הצביעו על נטל ראשוני שכזה, המספיק למתן צווי גילוי ועיון נרחבים כמבוקש. עם זאת, ברי כי על המאשימה מוטל לשכנע כי הוכחו כל יסודות העבירות המיוחסות לנאשמים, וככל שאלו לא יוכחו, יזוכו הנאשמים מהעבירות שיוחסו להם, והם יורשעו בעבירות אחרות, אם יוכחו, רק במסגרת סמכויות בית המשפט לפי סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי.

7. ודוק, המאשימה אינה טוענת כי הנאשמים או מי מהם ניהלו עסק של מתן שירותי אשראי ללא רישיון, כאמור בסעיף 11(ב)א לחוק איסור הלבנת הון, אלא מיוחסת לנאשמים עבירה של מרמה בקבלת רישיון העסק. לכן, אין די בכך שבמקרים שבהם הועמדו לדין נותני שירותי אשראי, על פי סעיף 11(ב)א לחוק, כדי להצביע על אכיפה בררנית של הנאשמים ולבקשות לגופן, אשר חלקן מתייחס לטענת האכיפה הבררנית וחלקן למידע ומסמכים אחרים.

8. סעיף 6.1 לבקשה - החוקר עידן טייכמן - נטען כי החוקר העיד שביצע פעולות נוספות, וכי יש הבדל בין ההודעה שהוצגה לו להודעה שגבה. באת כוח המאשימה הבהירה כי עיינה בכל תיק החקירה ולא מצאה חומר חקירה נוסף הרלבנטי להליך הנוכחי. צריך לזכור כי תיק החקירה שבו מבוקש העיון לא עסק בעבירות מושא האישום הנוכחי, אלא מדובר בחקירה משנת 2013, בעבירות הנוגעות להפקדת שיק גנוב (פרוטוקול מיום 31/5/2020, עמ' 249).

די בהצהרה זו של המאשימה כדי לדחות את הבקשה לעיון בכל התיק.

9. סעיף 6.2 - החוקרת ליאת אליתם - גם לגבי עדה זו נטען כי במהלך החקירה התברר כי יתכן וקיימים מסמכים נוספים מתיק החקירה. שוב יובהר כי מדובר בחקירה שעסקה בהשלכת רימון על בית העסק של הנאשמים ולא בחקירה בנוגע לעבירות מושא כתב האישום הנוכחי. מכל מקום, באת כוח המאשימה הבהירה בתשובתה כי מעיון בתיק החקירה האמור לא נמצאו ראיות נוספות הרלבנטיות להליך הנוכחי, ואיני סבור שהונחה תשתית להטיל ספק בכך.

10. סעיף 6.3 - מסמכי מקור - במהלך העדויות הוצגו מסמכים, בעיקר מתיקי חקירה אחרים, שאינם מקוריים. המאשימה אינה מתנגדת להצגת מסמכי מקור, אלא טוענת כי אם ההגנה תבקש לדעת לגבי מסמך כלשהו אם הוא מקור או לא, תפנה ותקבל מענה.

תשובת המאשימה אינה מקובלת עליי. ככל שמבוקש להגיש מסמך כראיה, יש להציג את המסמך המקורי, ואם המאשימה אינה מחזיקה במסמך המקורי, צריך לתת הסבר לכך. אין לדרוש מההגנה להגיש בקשות, אלא על המאשימה לציין ולהסביר אם אין בידה המסמך המקורי, מדוע מוגש העתק. על כן, המאשימה תפרט לפני כל דיון, אלו מסמכים מוגשים ללא קיומו של מקור ומדוע.

11. סעיף 6.4 - איציק מלכה - מר מלכה, מנהל האכיפה והביקורת במשרד האוצר, העיד כי בתיק שבמשרד ישנם מסמכים נוספים לגבי בקשות הנאשמת לקבלת רישיון לניהול עסק של מתן שירותי אשראי, לרבות חומר מודיעיני. המאשימה מתנגדת להצגתם, שכן מדובר בתרשומות פנימיות.

עוד נטען כי הנאשמים הגישו כבר בקשה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי, שנידונה לפני העברת התיק לבית משפט זה, וכי בהחלטה מיום 16/6/2019 דחה השופט א' היימן את הבקשה.

12. מעיון בהחלטה האמורה עולה כי החלטת השופט היימן, בגדרה קבע שאין להתיר עיון בתרשומות פנימיות, התייחסה ל"החלטות הפרקליטות ו/או משרד האוצר ו/או הרשם של נותני שירות מטבע", ולא למסמכים מושא הבקשה הנוכחית. בעמוד 8 להחלטה הוא מתייחס לבקשה לעיון בתיקי הנאשמת 3 (החברה). הוא מציין כי ככל שקיים חומר רלבנטי במשרד האוצר, על הנאשמים להגיש בקשה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי.

13. לאור האמור, ברי שאין די בהחלטת השופט היימן כדי לשלול מהנאשם את זכות העיון. עם זאת, הואיל ומדובר בטענה לתרשומת פנימית, אני מורה למאשימה למסור את המסמכים לעיון בית המשפט, ולאחר העיון אחליט האם יש למסרו לנאשם, אם לאו.

14. לגבי הבקשה לעיון בנהלי הביקורת במשרד האוצר, דומני כי לא הובהרה הרלבנטיות של אלו להליך הנוכחי, שעניינו בטענות בדבר מרמה מצד הנאשמים.

15. סעיף 6.5 - ראובן יאלוביץ' - מבוקש לקבל מסמכים שצוינו בחקירה ושלא נמסרו להגנה. לא ראיתי תגובה של המאשימה. על כן, תבהיר המאשימה האם קיימים מסמכים נוספים בתיק החקירה ותעבירם להגנה.

16. סעיף 6.6 - אסף וישניה - לאור תשובת המאשימה כי לא קיים חומר נוסף, אין צורך במתן צו.

17. סעיף 6.7 - ענת רחמים - הבקשה עוסקת בדו"ח צפייה במכשיר ההקלטה DVR. עניין זה מצא פתרונו בבקשה נפרדת.

לגבי מזכרים, נטען כי הרשומה הועברה במלואה להגנה. ככל שכך נעשה, אין צורך במתן צווים נוספים בעניין זה.

18. סעיף 6.7.5 - מסמכים מחקירת ציקורל - מבוקש לעיון במסמכים מחקירה של עסק אחר. אין שמץ ראיה כי בעסק האמור בוצעו מעשים כדוגמת אלו שנזכרו בכתב האישום בתיק זה, ודומה שהבקשה אינה אלא מסע דיג שדינו להידחות.

19. סעיף 6.8 - יוסי יקירי - הנאשם מבקש לעיין בדו"חות של יחידת יהלום ובמזכר. המזכר, כך נטען על ידי המאשימה, נמסר, ועל כן אין צורך בצו נוסף. לא הובהר מדוע יש צורך בדו"חות יחידת יהלום, ומכל מקום, המאשימה מבהירה כי כל חומר החקירה הרלבנטי נמסר. אין מקום לצו נוסף.

20. סעיף 6.9 - יובל ויטנברג - מבוקש להורות לבנק הפועלים למסור לעיין את נהלי הבנק בנוגע לפתיחת חשבון לעסק של מתן שירותי אשראי. לכאורה יש לנהלים אלו רלבנטיות, שכן כתב האישום מבוסס גם על הצהרות שנמסרו לבנק בעת פתיחת החשבון.

על כן, אני מורה למאשימה לפנות לבנק הפועלים לצורך קבלת הנהלים. ככל שהבנק יסרב, יזומן נציג הבנק לבית המשפט למתן הסברים והבהרות.

21. סעיף 6.10 - אהד לוי - מבוקש להורות על קבלת כל נהלי משרד האוצר. לא ברור לי אלו נהלים מבוקש בנוסף לנהלים שכבר נמסרו או שפורסמו ברבים. לא הוסבר מהי הרלבנטיות של נהלי ביקורת הליכי התליה של רישיונות וכדומה, להליך הנוכחי. על כן, הבקשה נדחית.

22. סעיף 6.11 - מסמכי תיק הנש"מ - בעניין זה כבר ניתנה החלטה ומסמכי תיק הנש"מ נמסרו להגנה. המחלוקת שנתרה עוסקת במסמכים שסוגו כתרשומת פנימית. מאחר והרשומה בידי ההגנה, הרי שעל ההגנה להצהיר על המסמכים שביקשה, ורק אם תתברר הרלבנטיות שלהם להליך, יהיה מקום לברר האם מדובר בתרשומת פנימית שאין לגלותה, אם לאו.

23. שאר הבקשות אינן אלא מסע דיג לחיפוש התשתית הראשונית לטענת האכיפה הבררנית. אין מקום להטיל על המאשימה חובה להמציא את כל תיקי החקירה של מי שהועמדו לדין על עבירות אחרות, רק כדי שניתן יהיה למצוא בתיקי חקירה אלו ראיות התומכות גם בעבירות שבהן הועמדו הנאשמים לדין. המסלול צריך להיות הפוך, כלומר, רק לאחר שהנאשמים יצביעו על תשתית ראשונית לאפליה, יהיה מקום לעיין בתיקים.

24. אין גם מקום להורות על המצאת ההמלצה או עילת הסגירה בעניינו של רמי בן יוסף ולא ברור מהי הרלבנטיות של מסמכים אלו להליך הנוכחי.

סוף דבר

25. לאור האמור, תפעל המאשימה על פי האמור לעיל בפסקאות 8-22.

שאר הבקשות נדחות.

ניתנה היום, י' אב תש"פ, 31 יולי 2020, בהעדר הצדדים.